

Instanța de fond: Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă – I. Nașco
Instanța de apel: CA Chișinău – A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai

Î N C H E I E R E

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele completului,
judecătorul
judecători

Tatiana Vieru,
Iuliana Oprea, Maria Ghervas,

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Lucia Malachi împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu privire la recunoașterea nelegitim a refuzului recalculării cuantumului pensiei de urmaș, precum și recalcularea pensiei de urmaș,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, prin care s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 27 februarie 2017,

C O N S T A T Ă :

La 08 iunie 2016 Lucia Malachi s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând recunoașterea ilegal refuzul CNAS nr. 02 din 25.04.2016 de a recalcula cuantumul pensiei pentru urmaș și a obliga CNAS de a recalcula pensia pentru urmaș fixată incorect reclamantei, cu stabilirea în cuantum de 50 % din pensia aflată spre plată în mărime de 4182,42 lei, care constituie suma de 2091,21 lei. (f.d. 4-5)

În motivarea cererii reclamanta a indicat că, la data de 11 aprilie 2016 s-a adresat cu cerere Casei Teritoriale Ștefan Vodă a Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat calcularea și stabilirea pensiei de urmaș, având vârsta de pensionare și aflându-se la întreținerea soțului Nicolai Malachi, beneficiar al pensiei de invaliditate de gradul II și care a decedat la 20 martie 2016.

A menționat că defunctul Nicolai Malachi, anterior a fost deputat, fiindu-i fixată o pensie în sumă de 3280 lei. Până la momentul decesului, 20 martie 2016, fiind invalid de gradul II, defunctului i s-a stabilit o pensie lunară în mărime de 4182,42 lei, în baza deciziei de acordare a pensiei nr. 23/2011/14415 din 04.04.2011, în temeiul art. 43 din Legea nr. 156 din 14.10.1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat.

CNAS, după examinarea cererii depuse de Lucia Malachi, i-a calculat pensia de urmaș nu din suma pensiei pe care o primea defunctul Nicolai Malachi, dar din pensia pentru limita de vârstă, pe care ultimul nu a primit-o nici o dată.

În răspunsul primit de la CNAS la data de 04 mai 2016, este indicat că pensia pentru pierderea întreținătorului calculată la 11.04.2016 constituie suma de 829,74 lei, fiind mai mică decât pensia de limită de vârstă primită de reclamantă, care constituie suma de 844,71 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 27 februarie 2017 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Lucia Malachi. S-a considerat nelegitim refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 02 din 25 aprilie 2016 cu privire la revederea cuantumului pensiei de urmaș. S-a obligat CNAS de a recalcula pensia de urmaș fixată incorect Luciei Malachi, cu stabilirea în cuantum de 50 % din pensia aflată în plată de 4182,42 lei a soțului decedat Nicolai Malachi și fixarea pensiei în sumă de 2091,21 lei, începând cu data de 11 aprilie 2016. (f.d. 56, 61-63)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017 s-a respins apelul declarat de către CNAS și s-a menținut hotărârea Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 27 februarie 2017. (f.d. 82, 83-91)

Nefiind de acord cu soluțiile instanțelor inferioare, la data de 26 martie 2018 CNAS a depus recurs, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017 și a hotărârii Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 27 februarie 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată. (f.d. 93-95)

În motivarea recursului recurenta a invocat că instanțele inferioare la emiterea soluțiilor sale nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă, că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 23 noiembrie 2017, a fost expediată în adresa recurente, prin intermediul oficiului poștal cu scrisoare de însoțire nr. 1085 din 26.01.2018, însă confirmarea recepționării nu este la materialele cauzei. (f. d. 92)

În condițiile descrise instanța de recurs consideră că cererea de recurs din 26 martie 2018 este depusă în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către CNAS este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că recurenta indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Potrivit regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată, că argumentele invocate în recurs nu poate constitui temei de casare a deciziei recurrate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către CNAS asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă recurenta și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurrate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de CNAS, inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), 433, lit. a), 440 alin. (1) și (1¹) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE :

Recursul, declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecători

Iuliana Oprea

Maria Ghervas